

Schets 1 – God en Zijn Woord

Artikel 1-11

Benodigheden voor deze bijeenkomst

- Voor elke jongere een Bijbel en een Handreiking.
- Een leidingdeel voor jezelf als leidinggevende.
- Vellen papier en pennen voor de alternatieve startopdracht / opdracht 3.
- Apparatuur om het filmpje van ABC van het geloof te bekijken (vraag 8).

Opening

- Te lezen bijbelgedeelte:
 - ✓ Exodus 34:5-9
 - ✓ Psalm 19
 - ✓ Delen uit Psalm 119
 - ✓ Hebrëen 11
 - ✓ Mattheüs 16:13-20
- Vanuit de belijdenis:
 - ✓ Nederlandse Geloofsbelijdenis artikel 1-11
 - ✓ Heidelbergse Catechismus, zondag 8
- Suggesties om te zingen:

✓ Psalm 19:1, 2 en 4	✓ Vader, ik aanbid U
✓ Psalm 77:8	✓ Ere zij aan God de Vader
✓ Psalm 136 (vers 1)	✓ 'k Heb geloofd en daarom zing ik
✓ Psalm 119 (vers 53)	✓ Ik geloof in God de Vader
✓ Uw Woord is een lamp voor mijn voet	
- Gebedspunten:
 - ✓ Dank de Heere voor Zijn Woord en voor de erfenis die we in de geloofsbelijdenissen ontvangen hebben.
 - ✓ Vraag om geloof om God te belijden.
 - ✓ Bid om de hulp en leiding van Gods Geest bij het lezen van de Bijbel.
 - ✓ Dank de drie-enige God voor Wie Hij is.

Doelstelling

De jongeren kunnen aan het eind van de bijeenkomst de volgende kernvragen beantwoorden:

1. Wat is kenmerkend voor een geloofsbelijdenis?
2. Wat leert de Nederlandse Geloofsbelijdenis over God en Zijn Woord?

Alternatieve (start)opdracht

- De psalm die blijft zingen van Gods Woord is psalm 119. Laat de jongeren in deze psalm zoeken naar een vers (onberijmd of berijmd) dat hen aanspreekt en deel dit met elkaar.
- Begin met vraag 3. Breid deze opdracht wat uit door elk groepje van 4 personen een groot vel papier te geven en dit in 5 vakken te verdelen: in het midden een rechthoek en dan vier lijnen naar de hoeken. Elke jongere schrijft eerst zijn ideeën in een eigen vak, vervolgens bespreken de jongeren dit met elkaar en schrijven hun gezamenlijke reactie in het middelste vak.

Achtergrondinformatie - algemeen

Op www.nederlandse-geloofsbelijdenis.nl/de-nederlandse-geloofsbelijdenis is de volgende achtergrondinformatie te vinden:

De Nederlandse Geloofsbelijdenis is in 1561 geschreven. 450 jaar later wordt deze actuele geloofsbelijdenis nog steeds gebruikt door veel Nederlandse kerken. Kom meer te weten over het ontstaan van de geloofsbelijdenis en over de tijd waarin deze belijdenis is geschreven.

Terug naar 1561

In 1561 maakte Nederland deel uit van het Habsburgse rijk onder leiding van koning Filips II uit Spanje. Samen met België en Luxemburg vormden ze de 17 provinciën. Een aantal jaar geleden (1555) was de godsdienstvrede van Augsburg gesloten. Dit besluit hield in dat voortaan de vorst van een gebied mocht bepalen welke godsdienst er in zijn koninkrijk zou zijn. De enige toegestane godsdienst in Nederland was het Rooms-Katholicisme. Sinds 1550 stond op het aanhangen van een verkeerde leer, het bijwonen van andere diensten of het bezitten van andere boeken de doodstraf.

Drie groepen

In de Middeleeuwen was er maar één soort kerk: de Rooms-Katholieke kerk. Doordat er steeds meer misstanden en dwalingen kwamen in deze kerk, probeerden mensen zoals Maarten Luther de kerk te hervormen. Helaas lukte dit niet en kwamen de hervormers, zoals Johannes Calvijn en Maarten Luther, buiten de kerk te staan. De Reformatie was een feit. In Nederland werden de geschriften van Luther en Calvijn verspreid, zodat naast de Roomse kerk een tweede groep kwam: het gereformeerd protestantisme. Naast de roomse en protestantse gelovigen, kwam er ook een derde groep: de wederdopers. Zij braken radicaal met de Roomse kerk en hun belangrijkste kenmerk was dat zij alleen volwassenen doopten. In het begin waren ze ook radicaal richting de overheid en wilden ze niet het gezag erkennen. In 1535 hadden ze zelfs de stad Munster veroverd om daar hun eigen koninkrijk te vestigen.

Vervolgingen

De Rooms-Katholieke kerk stond maar beperkt open voor bezinning op dwalingen en bestreed gelovigen met een andere mening. Dit deed ook de overheid. De koning van Spanje wilde geen verdeeld rijk met protestantse en roomse gelovigen. Protestantse en wederdopers werden op één hoop gegooid: ze waren immers beiden afgescheiden van de Roomse kerk en moesten daarom of tot inkeer gebracht worden, of worden gedood. Dit was niet alleen omdat ze de kerk wilden hervormen. De wederdopers erkenden in het begin niet het gezag van de

overheid en wilden deze met geweld omver werpen. Hierdoor kwamen ook de protestanten in een verkeerd daglicht te staan en werden hard vervolgd.

De Nederlandse geloofsbelijdenis

Dit was de aanleiding voor de jonge dominee Guido de Brès (1522-1567) om de Nederlandse Geloofsbelijdenis te schrijven. Hij wilde aan de Spaanse koning Filips II uitleggen wat de protestanten geloofden. Vooral dat de protestanten geen oproerkraaiers waren, die de regering omver wilden werpen. Ook dat ze geen ketters waren, maar christenen, net zoals de Rooms katholieken. In de nacht van 1 op 2 november 1561 werd er over de muur van het kasteel van Doornik in België een verzegeld pakje gegooid. In dit kasteel woonde de bevelhebber van de stad. Het was de bedoeling dat hij het pakje zou laten bezorgen bij de Spaanse koning Filips II. Het pakketje bevatte de geloofsbelijdenis en een brief aan koning, beide in het Frans geschreven. Het is helaas niet bekend geworden of de koning de geloofsbelijdenis ook daadwerkelijk heeft gelezen.

Uitleg van het geloof

Guido de Brès was een leerling van Johannes Calvijn. Hij maakte gebruik van de Confessio Gallicana, een Franse geloofsbelijdenis, die opgesteld was onder de invloed van Calvijn. In zijn belijdenis heeft Guido de Brès zich dus sterk op het gedachtegoed van Calvijn georiënteerd. Heel duidelijk komt in de geloofsbelijdenis het 'sola gratia' van de reformatie naar voren: een mens wordt alleen door het geloof behouden. De Roomse kerk leerde juist dat naast geloof ook goede werken nodig waren om behouden te worden. In 1562 is de geloofsbelijdenis in het Nederlands vertaald. De synode van Dordrecht heeft in 1619 een officiële (herziene) tekst van de geloofsbelijdenis vastgesteld en deze aanvaard als de officiële geloofsbelijdenis.

Achtergrondinformatie – bij de artikelen

Wij geloven allen met het hart en belijden met de mond (art. 1).

Guido de Brès heeft de NGB niet persoonlijk ondertekend. En dat is juist. Want een geloofsbelijdenis zegt niet in de eerste plaats wat van de persoon die belijdt, maar van de beleden God. Daarom begint de NGB ook heel bijbels met de belijdenis van God. maar dat zegt dan ook meteen iets van de belijders: wij allen. Dat zijn de gelovigen, de groten en de kleinen, die deze HEERE van harte hebben leren kennen. Daarin zijn alle christenen op aarde met elkaar verbonden. En als het hart voor de Heere is ingewonnen, wordt het denken gereinigd, gaat de mond Hem belijden (Rom. 10:10), begeert de voet in Gods wegen te wandelen en verlangt de hand de Heere te dienen. “Nu zal mijn ziel, nu zullen al mijn zinnen, o God mijn sterkt’ U hartelijke beminnen.”

Dat er is een enig en eenvoudig geestelijk Wezen, hetwelk wij God noemen (art. 1).

Het geloof begeert de Bijbel na te spreken. Zo belijdt het hier van God dat Hij de enige is Die was en Die is en Die wezen zal. God, niet als een beeld, niet geschapen, maar geestelijk. God van eeuwigheid tot eeuwigheid.

Uniek. Gij zijt God, ja Gij alleen. Van Hem belijdt het geloof dat Hij is 'eenvoudig'. Niet in de betekenis van simpel, maar: er zijn in God geen tegenstellingen. Gods barmhartigheid en Ziojn rechtvaardigheid zijn nooit met elkaar in tegenspraak. Vergelijk artikel 20. De HEERE is recht in al Zijn weg en werk. Wie het vervolg verstaat, zeg er 'amen' op.

Eeuwig, onbegrijpelijk, onzienlijk, onveranderlijk, oneindig, almachtig, volkomen wijs, rechtvaardig, goed en een zeer overvloedige fontein van alle goed (art. 1)

Hier wordt God beleden in Zijn deugden of eigenschappen. We kunnen ze onderscheiden in mededeelbare en onmededeelbare. De mededeelbare eigenschappen kunnen door het werk van Gods Geest op een bepaalde manier ook in de gelovigen gevonden worden (vgl. 2 Petrus 1:4). We moeten ervoor oppassen door menselijke redenering Gods eigenschappen op zichzelf te gaan beschouwen. Het gaat altijd om de HEERE Zelf in Zijn deugden. In de openbaring ervan vindt het levende geloof zijn steun- en pleitgrond. Tot Gods eer!

Wij kennen God door twee middelen (art. 2)

Namelijk, door natuur en Schriftuur. Let op: door twee middelen. Niet door twee bronnen. De HEERE Zelf is de enige Bron van alle goed. Maar op twee verschillende manieren vloeit ons iets van die bron toe. Van Gods daden (schepping, onderhouding en regering der gehele wereld) gaat een sprake uit tot alle mensen. We noemen dit de algemene openbaring. Deze zegt tot ieder: gedenk uw Schepper. En of die taal verstaan wordt of niet, zij is genoeg om alle mensen hun onschuld te benemen (vgl. Rom. 1:20). Het (wezenlijk) andere middel is de Bijbel, Gods bijzondere openbaring. Daarin zegt de HEERE dat en hoe Hij zaligmaakt. Nooit kunnen we zalig worden door de kennis der natuur. Enkel en alleen door gelovig luisteren naar de HEERE in Zijn Woord.

Zo is de wereld een school boek van Gods grote daden, maar – aldus Calvijn – de bril van het geloof is nodig om zo in dat boek te lezen, dat we met de psalmist in verwondering uitroepen: O HEERE, onze HEERE, hoe heerlijk is Uw Naam op de ganse aarde!

En van eeuwigheid onderscheiden naar hun onmededeelbare eigenschappen (art.8)

De begrippen: wezen, persoon, zelfstandigheid, onmededeelbare eigenschappen komen we in de Bijbel niet tegen. Toch moest de kerk ze gebruiken om allerlei dwalingen af te snijden. Calvijn zegt dat ze door de nood zijn afgeperst, niet om daarmee de zaak volkomen uit te drukken, maar om niet te verzwijgen dat de Vader, de Zoon en de Heilige Geest drie zijn. en dat deze drie Personen één God zijn.

De onmededeelbare eigenschappen zijn de eigenschappen die elk van de drie Personen zelfstandig bezit. Hier valt vooral te denken aan de orde van hun bestaan. De Vader is de Bron van alle leven, ook in God Zelf. de Zoon is de tweede Persoon in orde en ontvangt van eeuwigheid Zijn Goddelijk wezen van de Vader. Dat noemen we de eeuwige generatie. En de Heilige Geest is de derde Persoon in orde, Die uitgaat van de Vader en de Zoon.

Voorts staan ook aan te merken de bijzondere ambten (taken) en werkingen van de drie Personen voor ons (art. 9)

Dat de Vader onze Schepper, de Zoon onze Zaligmaker en Verlosser en de Heilige Geest onze Heiligmaker wordt genoemd, betekent niet dat de Vader alleen werkzaam is bij de

schepping, de Zoon alleen bij de verlossing en de Heilige Geest alleen bij de heiligmaking. De één betreedt echter bij een bepaalde werkzaamheid meer op de voorgrond dan de ander.

Dewelke is Gods Zoon, niet alleen van die tijd af, dat Hij onze natuur heeft aangenomen (art. 10)

Christus was van eeuwigheid de eniggeboren Zoon van God. Deze Zoon werd bij Zijn geboorte mens en bleef God. Gods kinderen worden uit genade tot kinderen aangenomen.

Wij geloven en belijden ook, dat de Heilige Geest van eeuwigheid van de Vader en de Zoon uitgaat (art. 11)

Wie de Heilige Geest en Zijn werk losmaakt van de Zoon (o.a. de oosterse kerk) maakt de toepassing van de zaligheid los van Christus (de Heilige Geest neemt het uit Hem). De Heilige Geest, Die Zelf God is (geen onpersoonlijke kracht), werkt nooit afhankelijk van en tegen de Vader en de Zoon in.

Antwoorden op de vragen en suggesties voor gesprek

Startopdracht

Zie de informatie hierboven bij achtergrondinformatie en bij de algemene introductie.

1.
 - a. *Persoonlijk*
 - b. *Persoonlijk*
 - c. Als je iets weet van de persoon die dit geschreven heeft, de tijd waarin hij leefde en de situatie waarin hij zich bevond, kun je ook beter begrijpen waarom er staat wat er staat en welk gewicht deze woorden hebben. Twee voorbeelden: de artikel over de overheid (36) spreekt over de houding van de wederdopers. Je moet weten wie dit zijn om te kunnen begrijpen waarom dat hier genoemd wordt. Het tweede voorbeeld is het leven van Guido de Brès. Als je je realiseert dat hij zijn leven over had voor dit document, voor deze belijdenis, dan besef je hoe belangrijk dit is.
2. Deze persoonlijke vraag brengt het onderwerp direct dichtbij. Je kunt Johannes 15:13 hierbij betrekken: Niemand heeft een grotere liefde dan deze, namelijk dat iemand zijn leven geeft voor zijn vrienden. Of denk aan christenen die ook vandaag de dag hun leven geven voor God en Zijn dienst.
3. *Persoonlijk – zie bij alternatieve startopdracht een manier om deze opdracht uit te breiden.*
4. Daarvoor is een persoonlijk geloof nodig. Dat is het kennen en vertrouwen van de Heere. Weten met het hoofd is hiervoor niet genoeg, het is een zaak van het hart. Geloof is een gave van God, die Hij door de Heilige Geest in je hart werkt. Een vast vertrouwen in Gods genadige ontferming door het offer van Jezus Christus, ook voor jou. Zie ook: www.abcvanhetgeloof.nl/geloof.

5. Op www.nederlandse-geloofsbelijdenis.nl vind je de weergave van dit artikel in gewone taal:

*Wij belijden met hart en mond **a** dat er één geestelijk wezen bestaat, **b** die we God noemen. **c** Hij is tijdloos, **d** door ons niet te begrijpen, **e** onzichtbaar, **f** Hij verandert niet **e** en Hij is overal aanwezig. **h** Hij is almachtig, **i** volmaakt wijs, **j** rechtvaardig **k** en goed. **l** Ook is al het goede van Hem afkomstig. **m***

Met daarbij de bewijsteksten (op de website kun je een uitgeschreven versie vinden):

a Romeinen 10:10

b Johannes 4:24, 2 Korinthe 3:17, Efeze 4:6, 1 Timotheüs 2:5, Deuteronomium 6:4

c 1 Korinthe 8:4-6, 1 Timotheüs 2:5

d Psalmen 90:2, Jesaja 44:6,

e Romeinen 11:33

f Kolossenzen 1:15, 1 Timotheüs 6:16

g Jakobus 1:17, Psalmen 102:28

h 1 Koningen 8:27, Jeremia 23:24, Psalmen 139:9-10

i Genesis 17:1, Mattheüs 19:26, Openbaring 1:8

j Romeinen 16:27, Jesaja 40:28

k Romeinen 3:25-26, Romeinen 9:14, Openbaring 16:5-7

l Mattheüs 19:17

m Jakobus 1:17

6. Het kan jongeren helpen om met behulp van een rollenspel deze casussen te oefenen. Zo leren ze hun geloof te verwoorden en uit te leggen.

- Eén God: inderdaad gelooft een christen dat er slechts één God is. De Bijbel maakt op veel verschillende plaatsen duidelijk dat alle andere goden slechts afgoden zijn. Er is één Schepper en één Verlosser. Dus waarom geloof je dat er slechts één God is? Omdat deze God dat Zelf zegt in Zijn Woord. Je kunt het voorbeeld van een huwelijk gebruiken: in een huwelijk is geen ruimte voor een tweede man of vrouw. In de Bijbel beschrijft God de relatie tussen Hem en Zijn volk als een huwelijk. Er mag geen andere man in het spel zijn voor de gelovige. Zo is de Heere de Enige, er is geen ander met Hem te vergelijken.

Alle andere goden zijn dus geen goden. Dat klinkt misschien hard, maar dat is de waarheid. Met die goden kom je ook bedrogen uit. Er is geen andere God Die jou gelukkig kan maken dan de Heere. *Laat dat ook maar doorschemeren in een gesprek met een ongelovige: alleen deze God kan je redden. Alle andere goden redden niet!*

Zeker weten: door het geloof in deze God ontvang je zekerheid. Dat kun je niet aan een ander geven, dat moet je geloven. Maar daar mag je wel van getuigen, vertellen hoe dat in jouw leven is.

- Ook voor die ander: als jij gelooft dat alleen de Heere Jezus je kan redden, dan is dat ook voor die ander de enige weg om behouden te worden. En ja, dan is dit nieuws dus ook voor die ander van belang. Daarom moet het Evangelie gepredikt worden en daarom is het zo belangrijk om te getuigen van deze God. De boodschap 'Zonder dit geloof ga je verloren' is een moeilijke boodschap, maar wel een eerlijke boodschap.

En: die boodschap mag en moet altijd gevolgd worden door het goede nieuws dat er redding is in de Heere Jezus Christus!

7.
 - a. Zie <https://www.nederlandse-geloofsbelijdenis.nl/artikelen>.
 - b. –
8.
 - a. *Persoonlijk*
 - b. Een kaars met drie lonten die je apart van elkaar aan kunt steken maar die samen één kaars vormen.
Drie vormen van water: ijs, vloeibaar water en stoom.
 - c. –
9. De natuur en Gods Woord (de schriftuur). Voorbeelden: de geboorte van een baby, de nodiging van de Heere: Kom tot Mij!

Stelling: Het artikel zegt niet voor niks dat de Heere Zich *veel duidelijker* laat kennen door Zijn Woord. In de natuur kun je wel zien dát er een God is, maar niet Wie God is en hoe je Hem kunt leren kennen. Dat openbaart de Heere in Zijn Woord. En de verkondiging van dat Woord is het hart van de kerkdienst. Daarom is het niet goed om in plaats van met de gemeente samen te komen (waartoe de Heere ook duidelijk oproept in Zijn Woord, om de onderlinge bijeenkomsten niet na te laten) de natuur in te gaan. Uiteraard kun je dit wel naast elkaar laten staan: heerlijk om in de natuur God de Schepper te loven! Maar niet tijdens de erediensten! *Zie ook de achtergrondinformatie bij de artikelen hierboven.*

10. *Persoonlijk*

Slotopdracht

Artikel 3: De Bijbel is het heilige Woord van God.

Artikel 4: De Bijbel bestaat uit 66 canonieke (dat is: algemeen aanvaarde) boeken.

Artikel 5: We geloven alles wat in de Bijbel staat omdat dit allemaal Woord van God is.

Artikel 6: Er zijn ook apocriefe boeken, die mogen gelezen worden, maar zijn geen Woord van God.

Artikel 7: In de Bijbel staat alles wat nodig is om zalig te worden en er mag niets aan worden toegevoegd of afgedaan.